

Ислом Нури

Аллоҳ таоло айтади:

«مَنْ عَابَ عِرْفَانَ مَسْجِدٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَكُونَ فِيهِ عِرْفَانٌ وَمَنْ عَابَ عِرْفَانَ مَسْجِدٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَكُونَ فِيهِ عِرْفَانٌ»

«Баъзиларингиз баъзиларни ғийбат қилмасин! Сизлардан бирон киши ўзининг ўлган биродарининг гўштини ейшни яхши кўрадимиз?!» (Ҳужурот сураси 12- оят).

«مَنْ عَابَ عِرْفَانَ مَسْجِدٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَكُونَ فِيهِ عِرْفَانٌ وَمَنْ عَابَ عِرْفَانَ مَسْجِدٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَكُونَ فِيهِ عِرْفَانٌ» :«Биродарингиз ҳақида у ёқтирмайдиган нарсани айтишинг» :«Агар мен айтган нарсани унда ҳақиқатан бўлса-чи?» :«Аган сен айтган нарсани унда бўлса, сен уни ғийбат қилган бўласан, агар у нарсани унда бўлмаса, сен унга бўҳтон қилган бўласан» (Термизий ва Абу Довуд ривоятлари).

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: «Ё Расулуллоҳ, ғийбат нима?» деб сўралди. «Биродарингиз ҳақида у ёқтирмайдиган нарсани айтишинг», дедилар. «Агар мен айтган нарсани унда ҳақиқатан бўлса-чи?», дейилди. «Аган сен айтган нарсани унда бўлса, сен уни ғийбат қилган бўласан, агар у нарсани унда бўлмаса, сен унга бўҳтон қилган бўласан», дедилар (Термизий ва Абу Довуд ривоятлари).

«مَنْ عَابَ عِرْفَانَ مَسْجِدٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَكُونَ فِيهِ عِرْفَانٌ وَمَنْ عَابَ عِرْفَانَ مَسْجِدٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَكُونَ فِيهِ عِرْفَانٌ» :«Биродарингиз ҳақида у ёқтирмайдиган нарсани айтишинг» :«Агар мен айтган нарсани унда ҳақиқатан бўлса-чи?» :«Аган сен айтган нарсани унда бўлса, сен уни ғийбат қилган бўласан, агар у нарсани унда бўлмаса, сен унга бўҳтон қилган бўласан» (Термизий ва Абу Довуд ривоятлари).

Анас розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Расулуллоҳ соллаллоҳу

Ислom Нури

алайҳи ва саллам айтдилар: «Меърожга олиб чиқилганимда бир қавм ёнидан ўтдим. Уларнинг тирноқлари мисдан бўлиб, у билан юзларини ва кўкракларини тирнардилар. «Булар кимлар, эй Жибрил?» деб сўраганларида Жибрил алайҳиссалом: «Улар одамларнинг гўштларини (ғийбат билан) ейдиган ва обрўларига чанг соладиган кимсалар», деб жавоб бердилар (Имом Абу Довуд ривояти).

«Уларнинг тирноқлари мисдан бўлиб, у билан юзларини ва кўкракларини тирнардилар» : «Булар кимлар, эй Жибрил?» деб сўраганларида Жибрил алайҳиссалом: «Улар одамларнинг гўштларини (ғийбат билан) ейдиган ва обрўларига чанг соладиган кимсалар», деб жавоб бердилар (Имом Абу Довуд ривояти).

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам айтдилар: «Ҳар бир мусулмоннинг қони, моли ва обрў-номуси бошқа мусулмонга ҳаромдир». (Имом Муслим ривояти).

«Уларнинг тирноқлари мисдан бўлиб, у билан юзларини ва кўкракларини тирнардилар» : «Булар кимлар, эй Жибрил?» деб сўраганларида Жибрил алайҳиссалом: «Улар одамларнинг гўштларини (ғийбат билан) ейдиган ва обрўларига чанг соладиган кимсалар», деб жавоб бердилар (Имом Абу Довуд ривояти).

Абуд-Дардо розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам айтдилар: «Ким биродарининг обрўси (тўкилиши)ни қайтарса, Аллоҳ таоло қиёмат куни унинг юзидан дўзах ўтини қайтаради» (Имом Термизий ривояти).

Шарҳ:

Вйбат гуноҳи кабиралардан ва одамлар ўртасида кенг ёйилган маъсият турларидан бўлгани ҳолда кўпчилик унга енгил ва бепарво қарашади. Ҳолбуки, у мусулмонлар орасида адоват пайдо бўлишига ва

уларнинг ўртаси бузилишига сабаб бўлади. Ғийбат жирканч ишлардан бўлгани учун ҳам Аллоҳ таоло ғийбатчини ўзининг ўлган биродарининг гўштини еювчига ўхшатди. Ғийбатчининг барзах ҳаётидаги жазоси шуки, у мис тирноқлар билан юзини ва кўксини тилкалайди. Мусулмоннинг бошқа мусулмонга нисбатан унинг беҳуда қонини тўкиш, ноҳақ молини ейиш ҳаром бўлгани каби унинг обрўсини тўкиш ҳам ҳаромдир.

Бугунги дарсдан олинадиган фойдалар:

1. Ғийбат ҳаром ва гуноҳи кабиралардан;
2. Бировни у ёқтирмайдиган нарса билан зикр қилиш - гарчи ўша нарса унда бўлса-да - ғийбатдир;
3. Ғийбатга қулоқ тутиш ҳаром, ғийбатчини айблаш, уни бу ишдан қайтариш лозим;
4. Ғийбатчининг барзах ҳаётидаги азоби қаттиқдир;
5. Мусулмон кишининг обрўси тўкилаётганда уни ҳимоя қилиш зарур, шундай қилган кишининг юзидан Аллоҳ таоло дўзах ўтини қайтаради.